

**ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-08-05-01-04:2009**

---

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ  
ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ  
HELLENIC TECHNICAL  
SPECIFICATION**

---



**Θωράκιση επιφανειών υδραυλικών έργων με τσιμεντοκονία ή έτοιμα κονιάματα**

---

**Protective coatings of hydraulic concrete structures with in-situ or ready-mixed cement mortars**

---

Κλάση τιμολόγησης: 4

## Πρόλογος

Η παρούσα Ελληνική Τεχνική Προδιαγραφή ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-08-05-01-04 **«Θωράκιση επιφανειών υδραυλικών έργων με τσιμεντοκονία ή έτοιμα κονιάματα»** βασίζεται στην Προσωρινή Εθνική Τεχνική Προδιαγραφή (ΠΕΤΕΠ) που συντάχθηκε από το Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών (ΙΟΚ) υπό την εποπτεία της 2<sup>ης</sup> Ομάδας Διοίκησης Έργου (2<sup>η</sup> ΟΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ).

Την επεξεργασία και την έκδοση της παρούσας Ελληνικής Τεχνικής προδιαγραφής ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-08-05-01-04, ανέλαβε η Ειδική Ομάδα Έργου ΕΟΕ Ε της ΕΛΟΤ ΤΕ 99 «Προδιαγραφές τεχνικών έργων», την γραμματεία της οποίας έχει η Διεύθυνση Τυποποίησης του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

Το κείμενο της παρούσας Ελληνικής Τεχνικής Προδιαγραφής ΕΛΟΤ ΤΠ 1501-08-05-01-04 εγκρίθηκε την 23<sup>η</sup> Δεκεμβρίου 2009 από την ΕΛΟΤ ΤΕ 99 σύμφωνα με τον κανονισμό σύνταξης και έκδοσης ελληνικών προτύπων και προδιαγραφών.

© ΕΛΟΤ 2009

Όλα τα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί. Εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά, κανένα μέρος αυτού του Προτύπου δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί ή χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό, περιλαμβανομένων φωτοαντιγράφισης και μικροφίλμ, δίχως γραπτή άδεια από τον εκδότη.

## Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
1 Αντικείμενο .....	5
2 Τυποποιητικές παραπομπές.....	5
3 Όροι και ορισμοί .....	6
4 Απαιτήσεις.....	6
4.1 Τσιμέντο .....	7
4.2 Αδρανή υλικά .....	7
4.3 Νερό .....	7
4.4 Πρόσθετα .....	8
4.5 Απαιτήσεις για τα κονιάματα.....	8
5 Μεθοδολογία εκτέλεσης εργασιών .....	9
5.1 Παρασκευή κονιάματος.....	9
5.2 Προετοιμασία υποστρώματος.....	10
5.3 Εφαρμογή κονιάματος .....	10
6 Κριτήρια αποδοχής περαιωμένης εργασίας .....	11
7 Όροι υγείας – ασφάλειας και προστασίας περιβάλλοντος.....	11
8 Τρόπος επιμέτρησης.....	12
Βιβλιογραφία.....	13

## Εισαγωγή

Η παρούσα Ελληνική Τεχνική Προδιαγραφή εντάσσεται στη σειρά των Π.Ε.Τ.Ε.Π που έχουν προετοιμασθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ και το ΙΟΚ και οι οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν στην κατασκευή των δημοσίων τεχνικών έργων στην χώρα, με σκοπό την παραγωγή έργων άριτων και ικανών να ανταποκριθούν και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες που υπέδειξαν την κατασκευή τους και να αποβούν επωφελή για το κοινωνικό σύνολο.

Ο ΕΛΟΤ ανέλαβε την υποχρέωση να επεξεργασθεί και να εκδώσει τις ΠΕΤΕΠ ως Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΛΟΤ ΤΠ - ΕΤΕΠ) σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Κανονισμό σύνταξης και έκδοσης Ελληνικών Προτύπων και Προδιαγραφών και στον Κανονισμό σύστασης και λειτουργίας Τεχνικών Οργάνων Τυποποίησης.

# Θωράκιση επιφανειών υδραυλικών έργων με τσιμεντοκονία ή έτοιμα κονιάματα

## 1 Αντικείμενο

Αντικείμενο της παρούσας προδιαγραφής είναι οι εργασίες θωράκισης με τσιμεντοκονίαμα ή έτοιμα κονιάματα, επιφανειών κατασκευών από σκυρόδεμα (οχετών, τοίχων αντιστήριξης, φρεατίων και γενικότερα υπογείων έργων).

## 2 Τυποποιητικές παραπομπές

Η παρούσα Προδιαγραφή ενσωματώνει, μέσω παραπομπών, προβλέψεις άλλων δημοσιεύσεων, χρονολογημένων ή μη. Οι παραπομπές αυτές αναφέρονται στα αντίστοιχα σημεία του κειμένου και κατάλογος των δημοσιεύσεων αυτών παρουσιάζεται στη συνέχεια. Προκειμένου περί παραπομπών σε χρονολογημένες δημοσιεύσεις, τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις αυτών θα έχουν εφαρμογή στην παρούσα παρόν όταν θα ενσωματωθούν σε αυτή, με τροποποίηση ή αναθεώρησή της. Όσον αφορά τις παραπομπές σε μη χρονολογημένες δημοσιεύσεις ισχύει η τελευταία έκδοσή τους.

ΕΛΟΤ EN 480-2	Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 2: Determination of setting time -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων. Μέρος 2: Προσδιορισμός χρόνου πήξης.
ΕΛΟΤ EN 13139	Aggregates for mortar (Incorporating corrigendum May 2004) -- Αδρανή κονιαμάτων (περιλαμβάνεται η διόρθωση του Μαΐου 2004)
ΕΛΟΤ EN 933-1	Tests for geometrical properties of aggregates - Part 1: Determination of particle size distribution - Sieving method -- Δοκιμές γεωμετρικών ιδιοτήτων των αδρανών - Μέρος 1: Προσδιορισμός του διαγράμματος κοκκομετρίας - Μέθοδος με κόσκινα.
ΕΛΟΤ EN 1008	Mixing water for concrete - Specification for sampling, testing and assessing the suitability of water, including water recovered from processes in the concrete industry, as mixing water for concrete -- Νερό ανάμιξης σκυροδέματος - Προδιαγραφή για δειγματοληψία, έλεγχο και αξιολόγηση της καταλληλότητας του νερού.
ΕΛΟΤ EN 1097-1	Tests for mechanical and physical properties of aggregates - Part 1: Determination of the resistance to wear (micro-Deval). -- Δοκιμές για τον προσδιορισμό των μηχανικών και φυσικών ιδιοτήτων των αδρανών -- Μέρος 1: Προσδιορισμός της αντίστασης σε φθορά (micro-Deval).
ΕΛΟΤ EN 1367-1	Tests for thermal and weathering properties of aggregates - Part 1: Determination of resistance to freezing and thawing -- Δοκιμές για τον προσδιορισμό των ιδιοτήτων των αδρανών σε θερμικές και καιρικές μεταβολές - Μέρος 1: Προσδιορισμός της αντοχής σε ψύξη και απόψυξη.
ΕΛΟΤ EN 13395-1	Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Test methods - Determination of workability - Part 1: Test for flow of thixotropic mortars -- Προϊόντα και συστήματα για την προστασία και επισκευή δομημάτων από σκυρόδεμα

- Μέθοδοι δοκιμής - Προσδιορισμός εργασιμότητας. Μέρος 1: Δοκιμή ρευστότητας θιζοτροπικών κονιαμάτων.

- ΕΛΟΤ EN 13412 Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Test methods - Determination of modulus of elasticity in compression -- Προϊόντα και συστήματα για την προστασία και επισκευή δομημάτων από σκυρόδεμα - Μέθοδοι δοκιμής - Προσδιορισμός του μέτρου ελαστικότητας σε θλίψη.
- ΕΛΟΤ EN 13294 Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Test methods - Determination of stiffening time -- Προϊόντα και συστήματα για την προστασία και επισκευή δομημάτων από σκυρόδεμα - Μέθοδοι δοκιμής - Προσδιορισμός χρόνου σκλήρυνσης.
- ΕΛΟΤ EN 1367-4 Tests for thermal and weathering properties of aggregates - Part 4: Determination of drying shrinkage -- Δοκιμές για τον προσδιορισμό των ιδιοτήτων των αδρανών σε θερμικές και καιρικές μεταβολές - Μέρος 4: Προσδιορισμός συστολής ξηράνσεως.
- ΕΛΟΤ EN 197-1 Cement - Part 1: Composition, specifications and conformity criteria of common cements. -- Τσιμέντο - Μέρος 1: Σύνθεση, προδιαγραφές και κριτήρια συμμόρφωσης κοινών τσιμεντών.
- ΕΛΟΤ EN 197-2 Cement - Part 2: Conformity evaluation. -- Τσιμέντο - Μέρος 2: Αξιολόγηση συμμόρφωσης.
- ΕΛΟΤ EN 1015-2 Methods of test for mortar for masonry - Part 2: Bulk sampling of mortars and preparation of test mortars -- Μέθοδοι δοκιμής κονιαμάτων για τοιχοποιία - Μέρος 1: Δειγματοληψία κονιαμάτων και παρασκευή των κονιαμάτων δοκιμής
- ΕΛΟΤ EN 1015-6 Methods of test for mortar for masonry - Part 6: Determination of bulk density of fresh mortar -- Μέθοδοι δοκιμών κονιαμάτων τοιχοποιίας. - Μέρος 6: Προσδιορισμός της φαινόμενης πυκνότητας του νωπού κονιάματος.
- ΕΛΟΤ EN 1015-9 Methods of test for mortar for masonry - Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar -- Μέθοδοι δοκιμής κονιαμάτων τοιχοποιίας - Μέρος 9: Προσδιορισμός του εργάσιμου χρόνου και του χρόνου διορθωτικών επεμβάσεων νωπού κονιάματος.
- ΕΛΟΤ EN 1015-10 Methods of test for mortar for masonry - Part 10: Determination of dry bulk density of hardened mortar -- Μέθοδοι δοκιμών κονιαμάτων τοιχοποιίας. - Μέρος 10: Προσδιορισμός της ξηράς φαινόμενης πυκνότητας του σκληρυμένου κονιάματος.
- ΕΛΟΤ EN 1015-11 Methods of test for mortar for masonry - Part 11: Determination of flexural and compressive strength of hardened mortar -- Μέθοδοι δοκιμής κονιαμάτων τοιχοποιίας - Μέρος 11: Προσδιορισμός της αντοχής σε κάμψη και θλίψη σκληρυμένου κονιάματος

### 3 Όροι και ορισμοί

Στην παρούσα Προδιαγραφή δεν χρησιμοποιούνται ιδιαίτεροι όροι και ορισμοί:

### 4 Απαιτήσεις

Για την θωράκιση των εξωτερικών επιφανειών κατασκευών από σκυρόδεμα μπορούν να εφαρμοσθούν κοινά τσιμεντοκονιάματα ή ειδικά στεγανωτικά κονιάματα που περιέχουν συνθετικές ύλες, (συνήθως από πολυμερή). Τα ειδικά αυτά κονιάματα παρασκευάζονται με την ανάμιξη υλικών που συνήθως παραδίδονται σε εργοστασιακές συσκευασίες.

## 4.1 Τσιμέντο

Για το τσιμέντο έχουν εφαρμογή τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 197-1 και ΕΛΟΤ EN 197-2.

Η χρήση τσιμέντου χύμα επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι ο Ανάδοχος θα εξασφαλίσει αποδεκτές μεθόδους φορτοεκφόρτωσης, μεταφοράς, αποθήκευσης και μέτρησης, διαφορετικά θα χρησιμοποιείται μόνο τσιμέντο σε χάρτινους σάκους.

## 4.2 Αδρανή υλικά

Για τα αδρανή κονιαμάτων έχει εφαρμογή το Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13139, στο οποίο καθορίζονται οι απαιτούμενες δοκιμές και η διαδικασία πιστοποίησης για την εφαρμογή σήμανσης CE.

Ο προσδιορισμός των γεωμετρικών και μηχανικών χαρακτηριστικά της άμμου προσδιορίζονται με βάση τα πρότυπα έχουν εφαρμογή τα ακόλουθα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 933-1, ΕΛΟΤ EN 1097-1 και ΕΛΟΤ EN 1367-1.

Τα αδρανή υλικά των κονιαμάτων μπορεί να είναι φυσικής προέλευσης (χαλαζιακή άμμος) ή θραυστά (ασβεστολιθικής προέλευσης). Θα πληρούν τις παρακάτω ποιοτικές απαιτήσεις:

- Θα είναι σκληρά, υγιή, ανθεκτικά, καθαρά και απαλλαγμένα από προσμίξεις αργίλου, αλκαλίων, οργανικών ή άλλων επιβλαβών ουσιών.
- Το σύνολο των σωματιδίων ειδικού βάρους μικρότερου από  $1,95 \text{ gr/cm}^3$  δεν θα υπερβαίνει το 1% κατά βάρος.
- Θα είναι ομαλής κοκκομετρικής διαβάθμισης.

Η κοκκομετρία των αδρανών θα κυμαίνεται εντός των ακόλουθων ορίων:

**Πίνακας 1 - Προτεινόμενες ζώνες κοκκομετρικής διαβάθμισης άμμου κονιαμάτων**

Διάμετρος κόσκινου [mm]	Διερχόμενα κατά βάρος [%]
2,4	100
0,30	15÷40
0,15	0÷10
0,074	0÷5

Επιθυμητό είναι να μην χρησιμοποιούνται αδρανή με μικρότερη διαβάθμιση από την παρακάτω:

**Πίνακας 2 - Όρια κοκκομετρικής διαβάθμισης άμμου κονιαμάτων**

Διάμετρος κόσκινου [mm]	Διερχόμενο ποσοστό [%]
2,36	95
1,18	80
0,60	60
0,30	25
0,075	2,5

## 4.3 Νερό

Εάν το νερό που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάμιξη και την συντήρηση των τσιμεντοκονιαμάτων δεν είναι πόσιμο, θα ικανοποιεί τις απαιτήσεις του ΚΤΣ, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις του Προτύπου ΕΛΟΤ EN 1008.

Γενικώς το νερό θα είναι καθαρό και διαυγές και δεν θα περιέχει ιλύ, οργανικές ουσίες, άλατα ή άλλες ξένες προσμίξεις. Η Επίβλεψη σε περίπτωση χρησιμοποίησης μη πόσιμου νερού μπορεί να ζητήσει την εκτέλεση εργαστηριακού ελέγχου για την διαπίστωση της καταλληλότητάς του.

Για το νερό ανάμιξης ισχύει το πρότυπο:

Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η χρησιμοποίηση θαλασσινού νερού για την παρασκευή κονιαμάτων.

#### 4.4 Πρόσθετα

Τα πρόσθετα που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι του αυτού εργοστασίου και θα έχουν την ίδια εμπορική ονομασία με αυτά που χρησιμοποιήθηκαν κατά την μελέτη συνθέσεως του κονιάματος και θα προστίθενται στην αναλογία που προβλέπεται σε αυτήν.

Τα πρόσθετα που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι συμβατά με τον τύπο του τσιμέντου που χρησιμοποιείται. Ο Ανάδοχος θα υποβάλλει στην Υπηρεσία φάκελο τεχνικών στοιχείων και χαρακτηριστικών των προσθέτων που προτίθεται να χρησιμοποιήσει, συνοδευόμενο από πιστοποιητικά εργαστηριακών ελέγχων. Θα παρέχονται κατ' ελάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

- Χημική ονοματολογία των κυρίως ενεργών συστατικών των προσθέτων.
- Περιεκτικότητα των προσθέτων σε χλώριο εκφρασμένη σε άνυδρο  $\text{CaCl}_2$  ως ποσοστό κατά βάρος του προσθέτου.
- Λεπτομερείς οδηγίες χρήσης.
- Τυπική δόση και βλαβερές επιδράσεις σε περίπτωση χρησιμοποίησης μεγαλύτερης δόσης.
- Αν το πρόσθετο δημιουργεί φυσαλίδες αέρα.
- Επιτρεπόμενος χρόνος και απαιτούμενες συνθήκες αποθήκευσης.
- Συμβατότητα των προσθέτων σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται συγχρόνως δύο ή περισσότερα από αυτά.
- Αν τα πρόσθετα είναι απαλλαγμένα από θεικές ρίζες (δεν γίνονται αποδεκτά).
- Αν τα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται έχουν δευτερογενείς επιπτώσεις στον χρόνο πήξεως, στις αντοχές και στο τελικό χρώμα του κονιάματος.

Επισημαίνεται ότι απαγορεύεται η χρήση προσθέτων που δημιουργούν ιόντα χλωρίου.

#### 4.5 Απαιτήσεις για τα κονιάματα

##### 4.5.1 Επί τόπου παρασκευαζόμενο τσιμεντοκονίαμα

Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην μελέτη, για την κατασκευή του τσιμεντοκονιάματος θα χρησιμοποιείται τσιμέντο και άμμος σε αναλογία 650 kg τσιμέντου ανά κυβικό μέτρο για την πρώτη και δεύτερη στρώση και 900 kg τσιμέντου ανά κυβικό μέτρο άμμου για την τρίτη στρώση ή όπως προκύψει από την μελέτη σύνθεσης βάσει των διατιθέμενων υλικών και των απαιτήσεων της μελέτης.

Για τα τσιμεντοκονιάματα που παρασκευάζονται στο εργοτάξιο θα συντάσσεται μελέτη σύνθεσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της μελέτης και της παρούσας Προδιαγραφής.

Η Υπηρεσία μπορεί να απαιτήσει την κατασκευή δοκιμαστικού τμήματος.

Η χρήση φυσικών ή συνθετικών προσθέτων για την αύξηση της στεγανότητας ή της εργασιμότητας των τσιμεντοκονιαμάτων επιτρέπεται μόνο όταν έχει ληφθεί υπόψη στην μελέτη σύνθεσης του κονιάματος, και μετά από έγκριση από την Επίβλεψη.



Εάν δεν καθορίζεται διαφορετικά στην μελέτη τα κονιάματα θα έχουν τις ακόλουθες ιδιότητες (οι οποίες θα ληφθούν υπόψη κατά την μελέτη συνθέσεως). Η δειγματοληψία του νωπού κονιάματος θα εκτελείται σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN 1015-2.

**Πίνακας 3 - Ιδιότητες τσιμεντοκονιαμάτων**

Φαινόμενη πυκνότητα	EN 1015-10
Πυκνότητα νωπού κονιάματος	EN 1015-6
Αντοχή σε θλίψη	$\geq 40 \text{ N/mm}^2$ (EN 1015-11)
Αντοχή στην κάμψη από εφελκυσμό	$\geq 7,5 \text{ N/mm}^2$ (EN 1015-11)
Μέτρο ελαστικότητας θλίψης	$\geq 30000 \text{ N/mm}^2$ (ΕΛΟΤ EN 13412)
Συστολή	$< 1,2 \text{ mm/m}$ (ΕΛΟΤ EN 1367-4)
Προσδιορισμός χρόνου πήξης	ΕΛΟΤ EN 480-2, ΕΛΟΤ EN 13395-1, ΕΛΟΤ EN 13294
Προσδιορισμός χρόνου εργασιμότητας	EN 1015-9
Αντοχή προσκόλλησης σε εφελκυσμό	$\geq 1,5 \text{ N/mm}^2$

#### 4.5.2 Βιομηχανικώς παρασκευαζόμενα έτοιμα προς μίξη κονιάματα

Τα βιομηχανικά κονιάματα με συνθετικές συνδετικές ύλες θα παραδίδονται στο εργοτάξιο σε ξηρή μορφή και η ανάμιξη θα γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

Ο Ανάδοχος θα προσκομίζει πιστοποιητικά του εργοστασίου, τα οποία θα καλύπτουν όλες τις αναφερόμενες στον παραπάνω πίνακα ιδιότητες.

Το εργοστάσιο κατασκευής θα εφαρμόζει σύστημα διασφάλισης ποιότητας κατά ΕΛΟΤ EN ISO 9001.

Επί της συσκευασίας των υλικών θα υπάρχουν, στο βαθμό που ισχύουν, τουλάχιστον οι ακόλουθες επισημάνσεις:

- Όνομα και διεύθυνση του κατασκευαστή.
- Ακριβής χαρακτηρισμός του προϊόντος.
- Απαιτήσεις για την αποθήκευση.
- Αριθμός παρτίδας.
- Επισημάνση περιεχομένων επικίνδυνων υλικών.
- Ημερομηνία παραγωγής και ημερομηνία λήξης.
- Παραπομπή σε ειδικές διατάξεις επεξεργασίας.

Τα υλικά θα αποθηκεύονται στην εργοστασιακή τους συσκευασία σύμφωνα με τις υποδείξεις του κατασκευαστή σε στεγνό και αεριζόμενο χώρο, προστατευμένο από τις καιρικές συνθήκες και τους εργοταξιακούς ρύπους.

Οι σάκοι των διαφόρων συνδετικών υλών σε μορφή σκόνης θα αποθηκεύονται χωριστά πάνω σε ξύλινες παλέτες και θα καταναλώνονται με την σειρά προσκόμισής τους (ανακύκλωση αποθέματος).

## 5 Μεθοδολογία εκτέλεσης εργασιών

### 5.1 Παρασκευή κονιάματος

Η ανάμιξη των υλικών και η παρασκευή των μιγμάτων θα γίνεται με αναμικτήρες κονιαμάτων. Θα προηγείται η ανάμιξη των αδρανών και της συνδετικής ύλης και στην συνέχεια θα προστίθεται το νερό στην

προβλεπόμενη από τη μελέτη σύνθεσης ποσότητα, και η ανάμειξη θα συνεχίζεται μέχρι να προκύψει ομοιογενές μείγμα.

Η παρασκευή τσιμεντοκονιαμάτων (ανάμειξη) με το χέρι επιτρέπεται μόνο για πολύ μικρές ποσότητες κονιάματος και ακολουθείται η παραπάνω σειρά εργασιών.

Για την παρασκευή του κονιάματος με συνθετικές συνδετικές ύλες στο εργοτάξιο θα εφαρμόζονται επακριβώς οι σχετικές οδηγίες του κατασκευαστή.

Για την προσθήκη μέρους του περιεχομένου συσκευασίας υγρού συστατικού θα χρησιμοποιείται κατάλληλη δοσομετρική διάταξη.

## 5.2 Προετοιμασία υποστρώματος

Οι επιφάνειες όπου θα εφαρμοστεί η τσιμεντοκονία θα είναι απαλλαγμένες από σκόνες, άργιλο και χαλαρά υλικά.

Ο καθαρισμός της επιφάνειας θα γίνεται με εκτόξευση νερού υπό πίεση ή με πεπιεσμένο αέρα.

Τυχόν ρωγμές και οπές θα σφραγίζονται με εισπίεση σφραγιστικού υλικού. Οι αρμοί εργασίας του προς επικάλυψη σκυροδέματος θα διευρύνονται σε μορφή V και θα εφαρμόζεται σφραγιστικό υλικό, συμβατό με το υλικό του κονιάματος (ιδιαίτερα στις περιπτώσεις βιομηχανοποιημένων έτοιμων κονιαμάτων). Τα υλικά αυτά, εάν δεν προκαθορίζονται από τη μελέτη, θα τυγχάνουν της εγκρίσεως της Υπηρεσίας, μετά από σχετική πρόταση του Αναδόχου.

## 5.3 Εφαρμογή κονιάματος

Τα κονιάματα με συνθετικές ύλες ως συνδετικό, θα προετοιμάζονται σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοστασίου παραγωγής, τα δε συμβατικά τσιμεντοκονιάματα σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη συνθέσεως. Δεν επιτρέπεται η αύξηση της ποσότητας νερού για βελτίωση της εργασιμότητας του κονιάματος.

Η θερμοκρασία εφαρμογής των εργοστασιακών κονιαμάτων θα είναι η προβλεπόμενη από τον κατασκευαστή. Γενικώς τα κονιάματα θα εφαρμόζονται σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος μεταξύ των 5°C και 30°C. Σε συνθήκες παγετού ( $\theta \leq 4^{\circ}\text{C}$ ) ή καύσωνα ( $\theta \geq 38^{\circ}\text{C}$ ) δεν θα εκτελούνται εργασίες θωράκισης επιφανειών.

Η πρώτη στρώση της τσιμεντοκονίας θα είναι πεταχτή, ενώ η δεύτερη και η τρίτη θα είναι πατητές, θα συμπιέζονται και θα λειαίνονται με το μυστρί. Το συνολικό πάχος της τσιμεντοκονίας θα είναι το οριζόμενο στην μελέτη, τουλάχιστον δε 1,50 cm για εξωτερικές επιφάνειες και 2,00 cm για εσωτερικές επιφάνειες (φρεατίων, δεξαμενών κ.λπ.). Το πάχος του κονιάματος σε καμία θέση δεν θα είναι μικρότερο από 1,00 cm.

Οι γωνίες θα διαμορφώνονται σε καμπύλη με ειδικά εργαλεία χειρός.

Πριν από την διάστρωση κάθε στρώσης τσιμεντοκονίας η επιφάνεια θα καθαρίζεται από τυχόν σαθρά και χαλαρά υλικά και θα διαβρέχεται με γαλάκτωμα τσιμέντου.

Το τσιμεντοκονίαμα θα διατηρείται σε υγρό περιβάλλον μετά την πήξη του τσιμέντου (επανειλημμένη διαβροχή με νερό).

Θα παρασκευάζεται τόσο κονίαμα όσο έχει την δυνατότητα το συνεργείο να διαστρώνει πριν αρχίσει η πήξη του.

Κονιάματα που έχουν στεγνώσει ή έχει αρχίσει η πήξη τους (περίπου δύο ώρες από την προσθήκη τσιμέντου στο μείγμα) δεν θα χρησιμοποιούνται. Απαγορεύεται η επαναχρησιμοποίηση των κονιαμάτων αυτών με την προσθήκη νερού ή συνδετικής ύλης (π.χ. τσιμέντο).

Ποσότητες κονιάματος που έχουν πέσει στο δάπεδο θα συλλέγονται πριν από την στερεοποίησή τους και θα απομακρύνονται.

## 6 Κριτήρια αποδοχής περαιωμένης εργασίας

- Έλεγχος φακέλου πιστοποιητικών και εργαστηριακών δοκιμών του εργοστασίου παραγωγής (στην περίπτωση των ετοιμών κονιαμάτων) και εργαστηριακών δοκιμών στην περίπτωση συμβατικών τσιμεντοκονιαμάτων.
- Έλεγχος πλήρους επικάλυψης των προβλεπόμενων από την μελέτη επιφανειών.
- Οπτικός έλεγχος επιφανειακής υφής κονιαμάτων θωράκισης.
- Δειγματοληπτικός έλεγχος πάχους επίστρωσης.

Εάν διαπιστωθεί μη συμμόρφωση της κατασκευής με τα ανωτέρω, η Επίβλεψη έχει την δυνατότητα να αποδεχθεί την κατασκευή υπό όρους και να ορίσει τα διορθωτικά μέτρα που θα λάβει ο Ανάδοχος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του εκ του λόγου αυτού.

## 7 Όροι υγείας – ασφάλειας και προστασίας περιβάλλοντος

Πιθανοί κίνδυνοι κατά την εκτέλεση των εργασιών:

- Εκφόρτωση και διακίνηση ενσασκισμένων υλικών με γερανοβραχίονα.
- Εργασία σε ανοιχτά ορύγματα ή στο εσωτερικό φρεατίων.
- Ολισθήσεις ασταθών πρανών κατά την φάση εκτέλεσης εργασιών εντός ορύγματος.

Για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών έχουν εφαρμογή, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα:

- Συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΕ, που αναφέρεται στις «Ελάχιστες Απαιτήσεις Υγείας και Ασφάλειας Προσωρινών και Κινητών Εργοταξίων» (όπως ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία με το ΠΔ 305/96).
- Συμμόρφωση με την Ελληνική Νομοθεσία στα θέματα υγείας και ασφάλειας (Π.Δ. 17/96 και Π.Δ. 159/99 κ.λπ.).
- Λήψη μέτρων προστασίας για την εκτέλεση εργασιών εντός ορυγμάτων ή φρεατίων σύμφωνα με το Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) του έργου.
- Χρήση μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) κατά την εκτέλεση των εργασιών. Οι ελάχιστες απαιτήσεις είναι οι εξής:

**Πίνακας 4 – ΜΑΠ**

Γάντια προστασίας έναντι Μηχανικών κινδύνων	ΕΛΟΤ EN 388	Γάντια προστασίας έναντι Μηχανικών κινδύνων	Protective gloves against mechanical risks
Κράνος προστασίας από κρούσεις, προσκρούσεις και επαφή με στοιχεία υπό τάση	ΕΛΟΤ EN 397	Βιομηχανικά κράνη ασφαλείας	Industrial safety helmets
Υποδήματα τύπου ασφαλείας	ΕΛΟΤ EN ISO 20345	Μέσα ατομικής προστασίας - Υποδήματα τύπου ασφαλείας	Personal protective equipment - Safety footwear

	ΕΛΟΤ EN ISO 20345/A1	Μέσα ατομικής προστασίας - Υποδήματα τύπου ασφαλείας	Personal protective equipment - Safety footwear
	ΕΛΟΤ EN ISO 20345/COR	Μέσα ατομικής προστασίας - Υποδήματα τύπου ασφαλείας	Personal protective equipment - Safety footwear

- Διαμόρφωση ασφαλών προσβάσεων προς τους χώρους εκτέλεσης των εργασιών (κλίμακες καθόδου).
- Εξασφάλιση επαρκούς αερισμού κατά την εκτέλεση εργασιών εντός φρεατίου.

Για την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, έχουν εφαρμογή, τουλάχιστον, τα εξής:

- Τα υπολείμματα υλικών κατασκευής και συσκευασίας προσκομιζομένων υλικών θα περισυλλέγονται και θα απομακρύνονται από το έργο, προς οριστική απόθεση.
- Κατά τους καθαρισμούς των επιφανειών από ξένα υλικά θα λαμβάνονται μέτρα αποφυγής σκόνης (διαβροχή επιφανειών κ.λπ.).
- Τα απόνερα απόπλυσης των επιφανειών δεν επιτρέπεται να καταλήγουν σε δίκτυα αποχέτευσης.

## 8 Τρόπος επιμέτρησης

Η επιμέτρηση θα γίνεται σε τετραγωνικά μέτρα (m<sup>2</sup>) πλήρως αποπερατωθείσας εργασίας. Οι εργασίες διακρίνονται ως προς το προβλεπόμενο από την μελέτη πάχος στρώσης και την θέση εφαρμογής (εξωτερικές - εσωτερικές στρώσεις).

Δεν επιμετρούνται χωριστά, διότι είναι ενσωματωμένες, όλες οι αναγκαίες εργασίες, καθώς και τα πάσης φύσεως υλικά και εξοπλισμός, η εξασφάλιση και η κατανάλωση της ενέργειας, καθώς και κάθε άλλη συμπαραγομαρτούσα δράση απαιτούμενη για την πλήρη και έντεχνη κατά τα ανωτέρω κατασκευή τους. Ειδικότερα ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, δεν επιμετρούνται χωριστά τα παρακάτω:

- Η προετοιμασία του υποστρώματος.
- Η συντήρηση των κονιαμάτων.
- Ο έλεγχος επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.
- Η προμήθεια των απαραίτητων αναλώσιμων ή μη υλικών
- Η μεταφορά και προσωρινή αποθήκευσή τους στο έργο
- Η ενσωμάτωση ή η χρήση τους στο έργο
- Η φθορά και απομείωση των υλικών και η απόσβεση και οι σταλίες του εξοπλισμού.
- Η διάθεση και απασχόληση του απαιτούμενου προσωπικού, εξοπλισμού και μέσων για την εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Προδιαγραφής.
- Η συγκέντρωση των απορριμμάτων πάσης φύσεως που προκύπτουν κατά την εκτέλεση των εργασιών και την μεταφορά τους προς οριστική απόθεση.
- Η πραγματοποίηση όλων των απαιτούμενων δοκιμών, ελέγχων κλπ για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας σύμφωνα με την παρούσα Προδιαγραφή, καθώς και των τυχόν διορθωτικών μέτρων (εργασία και υλικά) εάν διαπιστωθούν μη συμμορφώσεις κατά τις δοκιμές και τους ελέγχους.

## Βιβλιογραφία

- ΕΛΟΤ EN 480-1 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 1: Reference concrete and reference mortar for testing -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων. Μέρος 1: Σκυρόδεμα αναφοράς και κονίαμα αναφοράς για τις δοκιμές.
- ΕΛΟΤ EN 480-4 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 4: Determination of bleeding of concrete -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέθοδοι δοκιμής - Μέρος 4: Προσδιορισμός εξίδρωσης σκυροδέματος.
- ΕΛΟΤ EN 480-5 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 5: Determination of capillary absorption -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέθοδοι δοκιμής - Μέρος 5: Προσδιορισμός της τριχοειδούς απορρόφησης.
- ΕΛΟΤ EN 480-6 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 6: Infrared analysis -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέθοδοι δοκιμής - Μέρος 6: Ανάλυση με υπέρυθρη ακτινοβολία.
- ΕΛΟΤ EN 480-8 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 8: Determination of the conventional dry material content -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέθοδοι δοκιμής - Μέρος 8: Προσδιορισμός του συμβατικού ξηρού υπολείμματος.
- ΕΛΟΤ EN 480-10 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 10: Determination of water soluble chloride content -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων. Μέρος 10: Προσδιορισμός των περιεχομένων υδατοδιαλυτών χλωριούχων.
- ΕΛΟΤ EN 480-11 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 11: Determination of air void characteristics in hardened concrete -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων. Μέρος 11: Προσδιορισμός των χαρακτηριστικών των κενών αέρος στο σκληρυμένο σκυρόδεμα.
- ΕΛΟΤ EN 480-12 Admixtures for concrete, mortar and grout - Test methods - Part 12: Determination of the alkali content of admixtures -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων. Μέρος 12: Προσδιορισμός της περιεκτικότητας των προσθέτων σε αλκάλια.
- ΕΛΟΤ EN 13055-1 Lightweight aggregates - Part 1: Lightweight aggregates for concrete, mortar and grout -- Ελαφρά αδρανή - Μέρος 1: Ελαφρά αδρανή για σκυροδέματα, κονιάματα και ενέματα
- ΕΛΟΤ EN 934-2 Admixtures for concrete, mortar and grout - Part 2: Concrete admixtures - Definitions, requirements, conformity, marking and labelling -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέρος 2 : Πρόσθετα σκυροδέματος - Ορισμοί απαιτήσεις, συμμόρφωση, σήμανση και επισήμανση.
- ΕΛΟΤ EN 934-3 Admixtures for concrete, mortar and grout - Part 3: Admixtures for masonry mortar - Definitions, requirements, conformity, marking and labelling -- Πρόσθετα σκυροδέματος κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέρος 3 : Πρόσθετα για κονιάματα τοιχοποιίας - Ορισμοί, απαιτήσεις συμμόρφωσης, σήμανση και επισήμανση.
- ΕΛΟΤ EN 934-6 Admixtures for concrete, mortar and grout - Part 6: Sampling, conformity control and evaluation of conformity -- Πρόσθετα σκυροδέματος, κονιαμάτων και ενεμάτων - Μέρος 6 : Δειγματοληψία, έλεγχος συμμόρφωσης και εκτίμηση της συμμόρφωσης.
- ΕΛΟΤ EN 13395-2 Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Test methods - Determination of workability - Part 2: Test for flow of grout or mortar -- Προϊόντα και συστήματα για την προστασία και επισκευή δομημάτων από σκυρόδεμα

- Μέθοδοι δοκιμής - Προσδιορισμός εργασιμότητας - Μέρος 2: Δοκιμή ρευστότητας ενεμάτων ή κονιαμάτων

ΕΛΟΤ EN 13395-4 Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Test methods - Determination of workability - Part 4: Application of repair mortar overhead - Προϊόντα και συστήματα προστασίας και επισκευής κατασκευών από σκυρόδεμα. Μέθοδοι δοκιμής. Μέρος 4: Εφαρμογή επισκευαστικών κονιαμάτων επί οροφών.